

Facit

TEXT S 1

- 1 klädesaffär/butik
- 2 provdockor/skyltdockor
- 3 handla kläder
- 4 de tycker inte lika/vill inte ha/vill ha något annat/gillar inte mammas förslag
- 5 ont om tid/tar för lång tid

TEXT S 2

- 1 bakom Alfons och Wilhelm/i mitten av klassrummet/inte längst fram/
längst bak/andra raden framifrån
- 2 ser dåligt/synproblem
- 3 sitta längst fram/skriva tydligt och stor stil på tavlan/ge honom extra
belysning och stor text på papper/läraren eller kamrat läser högt vad
som står på tavlan
- 4 synkontroll
- 5 hos optiker i en glasögonaffär/på ögonavdelning på sjukhus/på
vårdcentral
- 6 optiker/ögonläkare/ortoptist/läkare
- 7 nej, glasen måste göras efter synkontrollen/skickas efter

TEXT S 3

- 1 telefonsignal/mobiltelefonsignal
- 2 kontakten är bruten/personen i andra änden är tyst
- 3 individuellt svar
- 4 någon tjuvringer/vill skämta/vill göra någon ledsen eller irriterad

TEXT S 4

- 1 klipper gräsmattan
- 2 fallfrukt från träden; äpplen, päron, plommon
- 3 byxorna sitter för löst så de hänger ner på benen/har inget bälte i byxorna/för stora byxor
- 4 för att komma under trädgrenarna/trångt
- 5 kör över fallfrukt som anstränger motorn/kör på stenar eller grenar
- 6 gräsmattan är kortklippt och fin

TEXT S 5

- 1 en drake
- 2 individuellt svar
- 3 klippte loss draken från ett träd
- 4 draken ramlade ner/pappa klättrade upp efter draken
- 5 hoppas, önskan, tro

TEXT S 6

- 1 talang/musik/artisttävling
- 2 hemma hos någon
- 3 snacks; godis, chips, popcorn, grönsaker, frukt, nötter
- 4 omröstning till programtävlingen
- 5 de ringer och röstar/ringer inte/Klara ringer på sin mobiltelefon

TEXT S 7

- 1 på biblioteket/bokhandel
- 2 en speciell bok
- 3 namnet på boken
- 4 bibliotekspersonal/affärspersonal
- 5 hitta rätt bok/hitta rätt författare, titel, hylla
- 6 hittade rätt bok/hittade en annan bok

TEXT S 8

- 1 ca 6-13 år
- 2 från skolan/från fritidsverksamheten/från en kompis
- 3 blir skrämmd/rädd för den snabba cykeln
- 4 arg/ledsen/irriterad
- 5 skolkamrat/kompis/bekant
- 6 påpeka/ge synpunkt på/uttala sig om/förklara/tolka
- 7 om Elin/hur hon ser ut/hur hon är/vad hon gör

TEXT S 9

- 1 på ett flygplan/helikopter
- 2 moln
- 3 normalt störtar inte plan/det hjälper inte att vara rädd/det är jobbigt och onödigt att vara rädd/statistiken visar att det sällan sker flygolyckor
- 4 sover/snarkar/har svårt att andas
- 5 det är skylten som visar att man ska sätta på sig säkerhetsbältena/"fasten your seatbelts"
- 6 han vill inte se när de landar/han vill inte visa att han är rädd/han vill inte se andra som ser oroliga ut/han vill koncentrera sig och tänka på något annat
- 7 de landar lugnt/Jakob mår illa och kräks/de hamnar i luftgropar och han tycker det är väldigt otäckt/de landar och går av planet

TEXT S 10

- 1 på en öppen plats/en äng/en fotbollsplan
- 2 kör med radiostyrt modellplan/helikopter
- 3 bränsle
- 4 kan krocka mot lastbilen
- 5 bortskrämda

TEXT S 11

- 1 sensommar/höst
- 2 flyttfåglar

- 3 fåglarnas långflygning till varmare länder
- 4 flytta till ett varmare land söderut
- 5 slutat jobba/pensionärstiden

TEXT S 12

- 1 ett antal hus som ligger nära, åtskilt av gator/de närmsta husen
- 2 cykla, prata, busa
- 3 hejda Gustav från att göra något dumt/berätta för Gustav om grannkillen
- 4 knuffar/kör på
- 5 blir arg på Gustav/hjälper killen/håller med Gustav och är också dum mot killen

TEXT S 13

- 1 till vårdcentralen
- 2 till tandläkaren
- 3 hockey/innebandy/annat som kräver utrustning
- 4 ridlektion/hundträning/agility/annan aktivitet med djur
- 5 det luktar lagård, gödsel, stall/andra kan vara allergiska på bussen
- 6 hon ska leta efter en bil de kan köpa/hon letar efter annonser på begagnade bilar
- 7 en bil med högt bagageutrymme bakom kupén/herrgårdsvagn/bil med stort bagageutrymme/bil som går att lasta mycket i
- 8 samåka med någon annan/ta bussen eller pendeln/cykla/promenera/
boka av någon aktivitet/låna en bil/hyra en bil/mamma eller pappa får köra runt och lämna och hämta barn

TEXT S 14

- 1 en skolelev/ett barn
- 2 en lärare/tränare
- 3 klaga på något som Albin gjort, sagt eller glömt att göra/berätta något för Albins pappa
- 4 Albin vågade inte/Max kanske glömmer att ringa

- 5 pappa blir arg/irriterad
- 6 pappa var arg varje dag/Albin straffades

TEXT S 15

- 1 hägg/vit syren/vit olvon eller annan vit blomma
- 2 te/kaffe/choklad i en tekopp
- 3 man är ledig under en period på våren, tidig försommar, mellan tiden då häggen blommar och syrenen, som blommar lite senare/det är en vacker tid att vara ledig och njuta av årstiden och allt vackert i naturen
- 4 en skomakare (kan komma från förr i tiden då skomakargesäller skulle friställas just den perioden för att gå ut på vandring och många skomakare höll då stängt)
- 5 tidig sommarsemester

TEXT S 16

- 1 hon är arg/irriterad/stressad
- 2 nej, men hon upplever att ingen vill hjälpa till och ingen är intresserad av att de ska kunna äta
- 3 barnen i familjen
- 4 de tycker inte att fisk är gott
- 5 hon blir mer och mer irriterad när ingen hjälper till och barnen klagar på maten/att de ska få fisk
- 6 nej, men sur på pappan också som bara sitter och ser på tv

TEXT S 17

- 1 hemma/i ett väntrum/hos en kompis
- 2 Agnes moster
- 3 att tjejer tycker om/älskar tjejer
- 4 morfar vill inte träffa Anna/osams/bor för långt ifrån varandra
- 5 tolerera/godta/finna sig i/erkänna/säga ja till

TEXT S 18

- 1 årskurs 5/årskurs 6/årskurs 7
- 2 ord på ett nytt främmande språk, t.ex. tyska, spanska, franska, italienska
- 3 läraren/kompis
- 4 känner sig misslyckad/orkar inte mer/har inte mer tid just nu
- 5 intresserad/förtjust/helhjärtad
- 6 semester i ett land där språket talas/språkresa/hon får besök av någon från det landet

TEXT S 19

- 1 plommonsylt
- 2 frysbox
- 3 försöker ordna något trots att det känns omöjligt/fixa lite utrymme där det redan är så gott som fullt
- 4 sätter på kaffebyggaren/kokar kaffe/brygger kaffe eller te

TEXT S 20

- 1 han tycker att hon inte lyssnar/han vill att hon ska förstå att han menar allvar
- 2 individuellt svar
- 3 en trasig kaffekopp/tekopp/mugg
- 4 hon vill inte att pappa ska märka att hon slagit sönder koppen/hon är rädd att han blir arg/han kanske tycker att hon är slarvig
- 5 hon har en liten hemlighet/hon tycker tanken att det blir mindre att plocka ut är lite rolig

TEXT S 21

- 1 rensar ogräs/gallrar i trädgårdslandet eller rabatten
- 2 pratar/frågar något/inväntar något/har inget att göra
- 3 plockar bort fina blommor istället för vissa blommor eller det fula på växten/förstör växterna
- 4 hämtar fel sorts lök/hon hämtar gul lök som de ska äta, inte plantera

TEXT S 22

- 1 bra meddelande/bra upplysning/ett beslut som man önskar/beslut om uppehållstillstånd
- 2 acklimatiserat sig/ändrat sig så att man passar in/tagit hänsyn/kommit in i samhället
- 3 utvisningshotade människor från ett annat land som inte får stanna kvar där de bott i tre år/flyktingar/invandrare
- 4 gömma sig för polis och myndigheter/byta identitet/flytta dit där ingen hittar dem
- 5 till någon som kan hjälpa dem/privatperson/kyrka

TEXT S 23

- 1 mamma, pappa, Ellen och Adam
- 2 en avståndsskylt
- 3 25 km är avståndet till den plats som står nämnd på skylten
- 4 vägen går nära kusten
- 5 en plats där en resa utgår ifrån eller avslutas vid, t.ex. färjeterminal, bussterminal, flygplats
- 6 in på färjan/fartyget/båten
- 7 hela natten/ett dygn (bilen och familjen åker med på båten, även om inte bilen körs av pappa)
- 8 Gotland/Danmark/Tyskland/Polen/Norge/Finland

TEXT S 24

- 1 teater/konsertersal
- 2 visar att den är använd/utesluta att den utnyttjas igen
- 3 trångt/ont om utrymme
- 4 paus/mellanakt
- 5 lång kö till toaletterna/träffat någon bekant/mycket folk på väg in
- 6 tar emot applåder och jubel
- 7 applåderna fortsätter
- 8 gripande/roligt/sorgligt

TEXT S 25

- 1 frisersalongen
- 2 tid för klippning/stajling av håret
- 3 almanackan/kalendern/anteckningsblock/papper
- 4 mars/april
- 5 nyår, där det gamla året möter det nya; slutet av december- början av januari
- 6 strax före klockan fyra
- 7 en spegel baktill som möter en spegel framtill

TEXT S 26

- 1 busig/bråkig/livlig/lyder inte
- 2 länge sedan/70-100 år sedan eller ännu längre tillbaka/sommartid
- 3 ko/Majros var ett vanligt namn på en ko/kan vara get, får
- 4 det ser bättre ut på andra sidan/man tror att andra har det bättre/man vill ha något annat än det man har
- 5 de är fattiga/man behöver ej skor på sommaren
- 6 vallar djuren/för djuren hemåt/djuren har varit på bete en bit bort/djuren har varit och betat i skogen/på ängen
- 7 en pinne som man kan peta på djuren med/mota djuren/visa dem åt vilket håll de ska gå
- 8 mjölka dem/ställa in dem i lagården

TEXT S 27

- 1 ja/nej, man kan uppleva att någon tittar på en/man känner sig beskådad/ja, man kan ha en känsla av att någon tittar
- 2 hon rodnar/hon vill inte visa att hon uppmärksammar honom
- 3 svika/avslöja/röja
- 4 hon går rak i ryggen/hon går onaturligt/besvärat
- 5 skolan/sjukhus/fritidslokal/hyreshus med korridor
- 6 våga titta på honom/våga visa lite gensvar/ge lite uppmärksamhet

TEXT S 28

- 1 i sitt rum
- 2 ett eget rum/hur hon ska möblera i ett annat rum
- 3 har inget eget privat rum/delar rum med någon/har sängen i ett allmänt rum
- 4 annons om ett större boende för dem/bostadsförmedling annonserar
- 5 ett större hem/ett hus/ett radhus
- 6 skönt/härligt/frihet

TEXT S 29

- 1 packar kläder till en resa
- 2 det kan bli kallt/skydd mot mygg
- 3 åka iväg och träffa Isabell
- 4 sminkväska/toalettväska/mindre väska för toalettsaker/reseptui
- 5 hon vill sminka sig/innehåller viktiga saker, t.ex. medicin, tandställning, linser
- 6 en gammal barndomskompis
- 7 familjerna träffas sällan/de bor längre ifrån varandra/de har inte så mycket gemensamt längre

TEXT S 30

- 1 i skolan
- 2 lärare/skolpersonal
- 3 ett skrivhäfte/en skrivbok
- 4 arg/irriterad/besviken
- 5 osäkert/kommer inte bli klar/någon hjälper honom

TEXT S 31

- 1 sonens födelsedag/sonens åttaårsdag
- 2 två personer/en mugg och en kaffekopp
- 3 sitt barn/sin son/någon person som hon har/haft en relation med
- 4 åkt till skolan/åkt till sin pappa/rest sin väg
- 5 hockeyklubba/innebandyklubba/golfklubba

TEXT S 32

- 1 i skolan
- 2 läraren/skolpersonal
- 3 få Jonatan att börja jobba/hjälpa till/säger åt Jonatan att vara tyst
- 4 översätta meningar på ett främmande språk
- 5 nej/svårt att koncentrera sig/svårt att komma igång
- 6 hörselkåpor/hörselskydd
- 7 utesluta störande ljud/öka koncentrationen
- 8 tänker på mormor/saknar mormor/känner sig ledsen/mormor är sjuk eller död

TEXT S 33

- 1 väljer/försöker bestämma sig för vad han ska rösta på för parti
- 2 val-lappar, gula till riksdagsval, vita till kommunfullmäktige, blå till landstingsfullmäktige
- 3 en skärm så att ingen ser vad han röstar på
- 4 september brukar det vara i Sverige, om det inte är något extra val
- 5 kvällstid/kl 19.00/sen eftermiddag
- 6 identitetshandling/identitetskort/id-kort/pass/körkort/något som styrker att du är en viss person/kort med foto där ditt namn, personnummer och adress finns med
- 7 ett dokument som används vid svenska val/röstkortet visar att personen finns med i röstlängden och visar var man ska rösta/visar att man får rösta
- 8 troligen 18-23 år
- 9 ja/nej/han tycker att en röst mer eller mindre inte har så stor betydelse/han anser att varje röst är viktig/att alla bör rösta och visa sin åsikt

TEXT S 34

- 1 en pojke/ung kille/en man/Nicoles bror/gode vän/kamrat
- 2 en flicka/ung tjej/en kvinna/Viggos syster/gode vän/kamrat
- 3 Viggo har dött/flyttat/blivit osams med Nicole/blivit sjuk/försvunnit ur hennes liv

- 4 sorg/tomrum/saknad efter någon hon älskar/tycker om
- 5 de har inte mist någon/de hade inte samma kontakt med Viggo/de kände inte Viggo
- 6 individuellt svar
- 7 nej/individuellt svar

TEXT S 35

- 1 pumpor
- 2 41-43 kronor
- 3 Halloween
- 4 ta bort fruktköttet och skära ut ögon och mun i skalet
- 5 sätter man ett ljus inuti kan det bli en lykta

TEXT S 36

- 1 troligen fredag/lördag
- 2 diskmaskin/tvättmaskin/tumlare
- 3 en plats där man förvarar matvaror/livsmedel/ibland är det så stort att man kan gå in i ett skafferi
- 4 juicepaket/saft
- 5 en samling bär som sitter ihop ex vindruvor, röda vinbär/en tät samling eller klunga av växtdelar, bärlase, blomklase
- 6 hur stor en del är varierar beroende på mängden och hur stor del av mängden man räknar med/i det här exemplet är en del 2,5 dl
- 7 12,5 dl/en liter och två och en halv deciliter

TEXT S 37

- 1 på ett torg i en stad eller samhälle
- 2 en låt/hit/melodi
- 3 en scen/en plats som är något upphöjd
- 4 en kompis/vän/bekant
- 5 okänd person/någon bekant
- 6 står i vägen/skymmer sikten

- 7 hög ljudvolym som gör det svårt att prata/lättare att få snabb kontakt med knackning
- 8 inte bry sig om/strunta i/bortse från

TEXT S 38

- 1 i duschen på skolan/fritidsaktiviteten/badhuset
- 2 kompis eller skolkamrat; tjej/kille
- 3 fylld med vatten
- 4 duschrum eller omklädningsrum intill
- 5 skolkamrat/kompis/lärare/ledare/personal
- 6 individuellt svar

TEXT S 39

- 1 telefonen/surfplattan/datorn
- 2 att hon får roliga meddelanden från kompisar
- 3 nedvärderande kommentarer/negativa åsikter/nätmobbing/elaka saker på mejl, sms, facebook
- 4 anonyma avsändare/personer som känner henne men inte skriver sitt namn/klasskamrater/människor som vill sära henne/vill henne ont

TEXT S 40

- 1 hans mobil
- 2 bildskärm där man kan se text och bilder på en telefon/dator/surfplatta/skärm
- 3 det är svårt att sära en snäll person/man vill inte göra någon illa som är snäll/som man tycker om
- 4 göra slut på ett förhållande/meddela något tråkigt/förändra något som gör henne ledsen
- 5 ja/nej, individuellt svar
- 6 individuellt svar
- 7 ja/nej, individuellt svar

TEXT S 41

- 1 en egen åsikt/tror på Gud/tror på någon andlig upplevelse/tror på spöken/tror på något som kanske inte kompisarna gör
- 2 akta/högakta/uppskatta/vörda/ta hänsyn till/lyda/man tycker att en person är värd något/man tar hänsyn till personen/tycker att den gör rätt
- 3 han har inte vågat säga det tidigare/han har varit rädd att berätta det för att de skulle skratta eller håna honom/han har velat säga det tidigare men inte vågat

TEXT S 42

- 1 Andersson
- 2 flickorna: klänning, förkläde, träskor eller barfota, pojkarna: kortbyxor, träskor eller barfota
- 3 de har inte råd med skor
- 4 individuellt svar
- 5 pojkarna arbetar med jorden/arbetar utomhus
- 6 flickorna passar småsyskon/mjölkar/arbetar i hemmet
- 7 ja/nej pojkarna har större chans att få gå i skolan
- 8 de ska "bara" gifta sig"/ta hand om hemmet/de är inte lika viktiga som pojkarna/de behöver inte kunna lika mycket, tycker pappa
- 9 individuellt svar, t.ex. 1800-talet, början av 1900-talet, om det är i Sverige

TEXT S 43

- 1 öl/alkoläsk/vin/sprit
- 2 han vill inte bli onykter/han vill bestämma själv/han får inte dricka alkohol för sina föräldrar/han tycker inte att det är gott
- 3 en klasskamrat/en kompis till Dennis/en kille i gänget
- 4 individuellt svar
- 5 individuellt svar/de lämnar honom men han kanske har andra kompisar

TEXT S 44

- 1 poliser
- 2 skydda huvudet ifall det blir bråk
- 3 polisbilar
- 4 demonstrerar/protesterar
- 5 främlingsfientlighet/främlingshat/rasfördomar
- 6 folk blir osams/grupperingar av människor med olika åsikter som drabbar samman

TEXT S 45

- 1 de ska på prao/de ska praktisera/de ska få vara på en arbetsplats och se hur det går till där
- 2 två veckor
- 3 när man får lite extra pengar som man får använda själv/en frivillig gåva utöver den vanliga betalningen till exempelvis servicepersonal
- 4 en anläggning för hästavel/en gård där man föder upp hästar för avel
- 5 jag tror att jag ska vara på en restaurang, pub, men jag ska vara på ett stuteri

TEXT S 46-47

- 1 ca 12-20 år
- 2 lillasyster
- 3 ca 5-9 år
- 4 Lovisa vill prata ostört/Tilda låter för mycket
- 5 Tilda blev ledsen/Lovisa blev arg/föste ut Tilda
- 6 skäms/trött/orkeslös/besviken/på dåligt humör
- 7 mamma och pappa ska bort
- 8 vara barnvakt
- 9 besviken/ledsen
- 10 Olivia kommer hem till Lovisa och de stannar hemma
- 11 fler kompisar kom och det blev rörigt/högljutt

TEXT S 48

- 1 sportlov/jullov/påsklov
- 2 åka skidor/längdskidor
- 3 det går lätt att åka skidor/det är bra glid/det går fort och skidorna glider bra
- 4 lillebror
- 5 hans syster arbetar/läser på universitetet där man inte har sportlov
- 6 tiden går fort när han har ledigt/han vill inte sporta vilket ordet sportlov kan antyda att det är lämpligt att göra
- 7 havregrynsgröt
- 8 tv-spel/dator

TEXT S 49

- 1 på sjukhuset
- 2 ska opereras
- 3 läkare/doktor/sjuksköterska
- 4 sömnmedel att somna in med
- 5 sövd under operation
- 6 fortfarande påverkad av sömnmedlet
- 7 läkare/doktor/sjuksköterska
- 8 opererat bort blindtarmen

TEXT S 50

- 1 ca 13-16 år
- 2 skatehall/aktivitetslokal
- 3 kommit in i målbrottet/förkyld/har skrikit mycket
- 4 en finne/akne
- 5 syster/kompis/bekant

TEXT S 51

- 1 vid busshållplatsen
- 2 cigarett

- 3 annars hade det luktat rök/hon hade inte kunnat slänga fimpen på golvet
- 4 individuellt svar
- 5 hon tror att grannen skvallrar på henne/hon tror att han säger sanningen till sin kompis (Tovas pappa)
- 6 prata med Tova direkt och fråga om hon röker/prata med pappa/strunta i det/vänta och se om han märker något vid något annat tillfälle
- 7 pappa blir arg på henne/det blir bråk när han får veta att hon smygröker
- 8 han vill inte att hon ska röka/han tycker det är farligt för Tova/han tycker det är för dyrt/han tycker inte om att hon gör det i smyg/han tycker inte att hon är ärlig

TEXT S 52-53

- 1 slår in ett paket/slår in en duk
- 2 till Linns mormor
- 3 ta något att äta/plocka fram saker
- 4 ca 13-19 år
- 5 pojkvän/kompis
- 6 att hon inte kan träffa Hugo idag
- 7 arg/besviken/irriterad
- 8 katt/hund/kanin
- 9 mamma är ledsen eller arg/långt till telefonen/hinder i vägen/upptagen
- 10 Linns mormor
- 11 Linn behöver inte följa med/Hugo kan följa med
- 12 bra/befriande

TEXT S 54-55

- 1 12-18 år
- 2 gå på fest
- 3 fredag/lördag/helgdagsafton
- 4 troligen inte
- 5 pojkvän/kompis/klasskamrat

- 6 gå en medelväg/mötas på halva vägen/båda parter anpassar sig/man får båda ändra sig lite för att enas
- 7 det är pinsamt/hon verkar inte vara så vuxen då/det är retligt/hon vill inte att de ska gå samman och bestämma något/hon blir bortgjord/då avslöjas det att Jonna inte heller får stanna till klockan ett
- 8 individuellt svar
- 9 det är pinsamt/det är barnsligt att bli hämtad/bilen är inte så fin/mamma kanske börjar prata med några andra och hon är pinsam/hon vill inte visa att hon blir hämtad

TEXT S 56

- 1 hemma
- 2 alkohol/medicin/rök/instängt/gamla matrester
- 3 mamma eller någon annan har glömt att stänga den/den är trasig
- 4 ingen har handlat/de har inte tillräckligt med pengar till mat
- 5 hon somnade där/hon sover alltid där
- 6 jag kommer inte hem idag/jag handlar på vägen hem/individuellt svar
- 7 till skolan/till ett jobb/hem till någon annan

TEXT S 57

- 1 mekar med en moped/motorcykel/snöskoter
- 2 skydda sina kläder/tycker den är snygg eller häftig/han har ingen egen
- 3 motorn
- 4 har inte rätt ålder/har inte körkort/inte hans fordon
- 5 polisen/föräldrarna/ägaren/kompisarna
- 6 individuellt svar
- 7 individuellt svar

TEXT S 58

- 1 raketer/smällare
- 2 han tycker inte om dem/han tycker det är obehagligt/jobbigt att höra dem

- 3 han har upplevt krig/skjutvapen och bomber/han påminns om detta när han hör smällare och raketer
- 4 nyår/påsk/valborg/enskilt firande/födelsedag
- 5 det är inte krig eller bomber eller skjutvapen utan något roligt och festligt till skillnad mot vad han upplevt
- 6 Syrien/Israel/Palestina/Libanon/Irak/Afghanistan/Iran t.ex.

TEXT S 59

- 1 mens/menstruation
- 2 hon vill inte duscha med kompisarna/hon vill inte visa att hon har mens/hon har ont i magen/hon vill inte berätta för gympaläraren att hon har mens
- 3 det kan synas att hon har en binda/tampong/det kan komma blod i duschen/hon är blyg
- 4 mensskydd/bindor/tamponger

TEXT S 60-61

- 1 i skolan
- 2 ca 8-12 år
- 3 han blir arg när Vincent kommer försent igen/han stör undervisningen/klassen får vänta
- 4 ta igen tid som han missat när han är sen efter rast
- 5 information om att han ska ta igen tid/han ska sitta kvar/information om att han ofta kommer försent
- 6 spelar fotboll/innebandy/bandy/hockey
- 7 klasskamrat
- 8 följa regler/vara observant och veta vad som gäller/veta om/förstå/vara insatt
- 9 om ett prov inte går bra kan man göra omprov/han klarar inte provet första gången så han får göra ett nytt försök
- 10 han hade inte läst på så han gjorde ett dåligt resultat sist
- 11 utvecklingssamtal/möte med föräldrar och skolpersonal
- 12 nej

- 13 individuellt svar
- 14 ja, passa tider och förbereda sig inför rättegångar och möten

TEXT S 62-63

- 1 att hacka lök kan ge tårar i ögonen
- 2 han har dött
- 3 viktigt möte/inte anträffbar
- 4 kyrka/samlingslokal
- 5 höst
- 6 läser något, t.ex. dikt, sångtext, berättelse
- 7 glad över Lindas läsning samtidigt som hon känner sorg/det är så vackert/känslösamt
- 8 hur farmors pappa var/egenskaper/kännetecken
- 9 lade på kistan/på ett bord vid sidan av kistan
- 10 kortleken skulle också begravas/tyckte om kortspel/ett minne av kortspelade

TEXT S 64- 65

- 1 museum/konsthall/utställning
- 2 studiebesök/lektion/grupparbete
- 3 bänk/skiva/bord/reception
- 4 broschyr/trycksak/information om museet
- 5 svenska/engelska/tyska/spanska/franska
- 6 6 stycken
- 7 ett konstföremål/tavla/skulptur
- 8 3-6 år
- 9 tittar nyfiket och vill känna på saker
- 10 larmsignal
- 11 mamma/barnomsorgspersonal/bekant
- 12 vaktpersonal/vaktmästare/annan ansvarig person
- 13 han har bråttom/orolig för vad som har hänt/han är ansvarig
- 14 rör ej/rör ej föremålen/larmat
- 15 att någon försöker stjäla/förstöra/råkar ha sönder/sabotera något

TEXT S 66-67

- 1 morgon/förmiddag
- 2 en person som pratar i tv eller radio
- 3 meteorolog/väderuppläsare/journalist på radio eller tv/reporter/nyhetsuppläsare
- 4 en bild tagen av en satellit/en översiktsbild tagen från rymden
- 5 ett område där lufttrycket är högre än i omgivningarna/ger ofta klart väder på somrarna/ger ofta torrt och kallt väder på vintern
- 6 kallfront uppstår när kall luft rör sig mot varm luft/vädret blir kallare när en kallfront kommer
- 7 20 mm
- 8 man mäter regn i en regnmätare/hur många liter regn som faller per kvadratmeter, 1 mm regn/kvadratmeter innebär en liter regn på en yta av en kvadratmeter, 20 mm regn innebär att det regnar 20 liter regn per kvadratmeter
- 9 en kvadrat som har fyra sidor som är 1 meter vardera
- 10 idrottsdag/cykla/springa/orientera/vandra/åka kanot
- 11 Götaland/södra delen av Sverige
- 12 ledsen/dyster/nedstämd/sorgsen

TEXT S 68

- 1 präst/församlingspedagog/ungdomsledare
- 2 konfirmandträff/ungdomsgrupp
- 3 i första hand söndagar
- 4 en underskrift/namnsteckning
- 5 ett bevis på närvaro
- 6 en händelse av rituell betydelse, utförd vid ett visst tillfälle/akt/högtidlig förrättning/ritual
- 7 konfirmation
- 8 ca 13-15 år

TEXT S 69

- 1 han har inte tillräckligt med pengar
- 2 kompis/släkting

- 3 musikaffär/musikavdelning
- 4 namn/rubrik/överskrift
- 5 att han snattat/stulit en skiva
- 6 nej, troligtvis inte
- 7 butikspersonal/butikskontrollant/annan vuxen
- 8 individuellt svar

TEXT S 70-71

- 1 någon flyttar in/folk flyttar in i ett nybyggt hus
- 2 släpvagnens ägare bor i Örebro eller Karlstad/man har kört släpvagnen från den staden/man kan hyra en släpvagn med reklam från orten där man hyrt den/det kommer flyttbilar och släpvagnar från olika platser
- 3 det är nybyggt/de ska rulla ut färdig gräsmatta som man kan köpa/de har inte sått gräs än, det är bland det sista man gör på ett bygge
- 4 för att dörren ska stå öppen när man hämtar mer lådor/för att hissen inte ska åka iväg/för att ingen ska kunna trycka upp eller ner hissen
- 5 ca 2 m lång
- 6 stor återanvändbar behållare som man kan lasta föremål i, (t.ex. skräp), den kan sen lastas på ett transportmedel,(t.ex. lastbil) och köras till lämplig plats
- 7 huset är nybyggt och mycket skräp ska föras bort/när många flyttar in blir det en mängd skräp/lådor och kartonger/den kanske alltid står där eller är tillfälligt placerad där
- 8 inga barn ska bo i huset/finns inte plats för lekplats/finns inte pengar till lekplats/finns kanske en lekplats längre bort/de ska kanske bygga en lekplats senare
- 9 det är inte många som har bil i huset/det finns inte plats/det finns inga pengar att bygga för/det går att parkera på gatan/det finns parkering en bit bort/de ska bygga parkeringsplatser senare
- 10 ett hyreshus/högt, med minst sju våningar och många lägenheter/
ligger i en stad/(Gibraltargatan finns i Göteborg), nybyggt
- 11 studenter bor där/studentlägenhet/ungdomar flyttar in

- 12 hon tycker det är kul med många ungdomar/det är många som pluggar och är i samma situation/det är inga barn som stör/det kan bli en del fester och då stör ungdomarna inte äldre och barnfamiljer

TEXT S 72-73

- 1 en studs matta
2 4 meter i diameter
3 längden tvärs över en rund yta/den räta linje som går mellan två punkter på en cirkel och passerar genom cirkelns mittpunkt
4 blå
5 stämningsfullt/lyriskt/romantiskt/som poesi
6 solens UV-strålning (ultravioletta strålar) sliter på studs mattan
7 den högsta vikt som mattan (eller annan produkt) garanteras tåla/den högsta tillåtna vikten
8 troligen yngre
9 han väger mindre/lättare i kroppen då han flyger högt när de hoppar
10 115 kg tillsammans, t.ex. mamma 60 kg, Teodor 30 kg, Wilma 25 kg (pappa 75 kg)
11 barnen ökar i vikt när de växer och då måste mamma minska i vikt om de fortfarande ska väga max 115 kg tillsammans

TEXT S 74-75

- 1 fångar kräftor
2 månen är rund/hela den synliga delen av månen är upplyst
3 augusti/september/juli/tidigare fick man börja fånga kräftor den första torsdagen i augusti kl 17.00, nu har man inga sådana regler i Sverige
4 om man inte tar upp honor som lägger ägg så ökar mängden kräftor/de stora hannarna kan äta upp småkräftor och minska kräftbeståndet/de kan vara stora och bra att äta
5 betesfisk/t.ex. braxen/strömming/kokt potatis
6 de har ätit rent och lyckats ta sig ur buren igen/de kanske glömde sätta på något bete

- 7 de låter de små kräftorna vara kvar så de kan leva ett år till/äta upp sig och bli stora
- 8 dillkronor/dillens blommor/dillens frö som bildas i toppen av växten
- 9 hon tycker inte om att kräftorna lever när man lägger dem i kokande vatten
- 10 kräftorna är svarta/gråbruna/mörka men blir röda när man kokar dem
- 11 kan vara bra länge sedan eftersom de använder fotogenlampa, t.ex. början av 1900-talet, men kan även vara nutid

TEXT S 76

- 1 Hedda tycker det
- 2 Heddas syster/annan person som bor i samma hus
- 3 arbetat/studerat/arbetat som volontär/rest runt/varit på semester
- 4 hon har upplevt fattigdom/hon jämför med ett annat land som har det svårt/hon har mognat/hon har utvecklats under sin tid i Guatemala
- 5 hon tycker att Hedda och familjen är slösaktiga/hon tycker att de lever i lyx/hon tycker att Hedda är självisk och krävande
- 6 hon tycker att vi som lever i ett rikt land kan dela med oss/hon tycker att det ska vara mer rättvist i världen/hon tycker att de kan hjälpa ett barn i fattigdom/har man ett fadderbarn i ett fattigt land brukar man ge det barnet ekonomiskt stöd
- 7 individuellt svar

TEXT S 77

- 1 någon har en åsikt om något/exempelvis ett klädesplagg som jag provar/någon råder mig till att handla/inreda eller göra på ett speciellt sätt
- 2 jo, men inget som duger, tycker hon
- 3 det är fest/firande/de ska göra något speciellt/gå ut på något
- 4 man får köpa det billigare/sänkt pris/prisavdrag/kan också betyda ett långsmalt trädgårdsland
- 5 31 oktober
- 6 individuellt svar/en färg som passar henne

- 7 L betyder large (stor storlek)
- 8 S betyder small (liten storlek)
- 9 25 procent, 200 kr om hon köper jeansen för 800 kr, 50 kr om hon köper linnet som kostar 200
- 10 800 kr om hon köper jeansen och linnet, (600 kr för jeansen med rabattkupong och 200 kr för linnet), 600 kr om hon bara köper jeansen, 150 kr om hon bara köper linnet och får 50 kr i rabatt

TEXT S 78-79

- 1 vegetarian
- 2 hon vill inte äta djurprodukter för miljöns skull/hon vill inte att man avlivar djur och äter dem/hon har etiska principer/hon tycker inte om kött, fisk och kyckling
- 3 han förstår henne/han tycker faster Elvira är tjugitig/han håller med Madeleine men vill inte kommentera, lägga sig i diskussionen/han tycker som Elvira men säger inget
- 4 hon är muslim/jude/(det står i bibeln, uppräknat vissa djur som orena, bl.a. gris) hon är också vegetarian/hon tycker inte om fläskkött
- 5 man äter inget under en period/avstår frivilligt under en period från mat och eventuellt dryck
- 6 slöja är ett plagg som täcker håret och ev ansiktet/många muslimska kvinnor har slöja, huvudduk, (hijab-dok eller sjalett täcker inte ansiktet, niqab gör det)/nunnor kan ha slöja/en brud kan ha slöja
- 7 de tar inte hänsyn/visar inte omtanke och aktning för andra/accepterar inte andras olikheter eller oliktankande
- 8 individuellt svar

TEXT S 80-81

- 1 Skolgatan 16
- 2 värme, ventilation och sanitet
- 3 kan vara manlig som uttrycker sig ”vad kan jag hjälpa damerna med” (kan även vara kvinnlig)

- 4 byta ut gammalt mot nytt/förnya/bygga om/riva bort gammalt och byta till nytt material i t.ex. ett hus
- 5 rökfärgad/grå/svartgrå/gråvit
- 6 bra pris/en sak som inte är för dyr i jämförelse med andra liknande föremål/får mycket för pengarna
- 7 ja, 90 cm gånger 90 cm fungerar om man har 1 m åt varje håll
- 8 rea/de sänker priset på vissa varor under en tid/man bedriver en viss verksamhet under en tidsbegränsad period
- 9 5 580kr, rabatten på tio procent dras av, 6 200 kr – 620 kr = 5 580 kr
- 10 installera duschkabinen/koppla in vattnet så att duschen fungerar

TEXT S 82-83

- 1 omgivning/samling av alla levande och icke-levande föremål på jorden/närmiljö – det som finns omkring oss
- 2 olika energikällor som kommer från äldre geologiska perioder, t.ex. råolja, kol, gas, rester av forntida djur och växter som bäddats ner i jorden och under högt tryck och värme brutits ner till sina beståndsdelar (huvudsakligen kol och kolväten)
- 3 stofil
- 4 stofil betyder gammaldags och pedantisk person vilket mamma tycker att pappa är när han inte vill handla något modernt/gammal och omodern
- 5 ja, de är förnyelsebara
- 6 man kan odla mer majs, raps och oliver som man sedan pressar oljan ur
- 7 olja, råolja, (petroleum, blandning av kolväten) som man använder till uppvärmning, till bensin, bränsle m.m.
- 8 nej, resan förbrukar mycket bränsle
- 9 nej, då kan vattenledningar frysa sönder om det blir kallt, om det är vintertid och det blir minusgrader
- 10 cykla/gå/allmänna kommunikationer istället för egen bil/tåg istället för flyg/avstå från resor/dra ner värmen i huset/släcka ner lampor och stänga av teknikprylar som inte används/satsa på förnyelsebar energi, t.ex. vind och solkraft
- 11 nej, han har missuppfattat en del

TEXT S 84-85

- 1 flyga/resa iväg/söka jobb utomlands
- 2 fredag, kl 10.00, går planet
- 3 jag måste komma i god tid för att inte missa flyget/flyget går på fm
- 4 extra kontroller i rädsla för terrordåd som hände i USA den 11 september 2001 då terrorister attackerade USA genom att kapa plan och låta dem köra in i World Trade Center och Pentagon
- 5 man får inte ha vassa föremål/större mängd vätskor/vapen m.m. i handbagage för att inte riskera kapning/terrorattacker
- 6 Chicago ligger i USA som blev attackerat, därför är det hårda kontroller
- 7 Chicago i Illinois i norra USA, mellanlandar kanske i London i Storbritannien
- 8 servitris/servitör/något inom restaurangbranschen
- 9 dricks/extra pengar förutom notan/avgiften, dricksen kan öka om serveringspersonalen är hjälpsam, charmig, glad och social
- 10 jag får välja datum för återresan senare när jag bestämt mig för hemresa/jag bokar en biljett till hemresan men bestämmer inte vilket datum jag ska åka hem